

Mange muligheder

PLC'er, skolebiblioteker, som æstetiske dannelsesmiljøer – et kulturelt arnested.

I stafetten mellem medarbejdere ved læreruddannelsen handler det denne gang om alt det, et PLC, skolebibliotek, kan være, og at det kan skabe grobund for dannelse for det enkelte barn gennem de møder, det oplever der.

At gå ind på et bibliotek er at gå ind i en verden af muligheder.

Det kan være en sanselig verden, der møder os gennem lugten af bøger, fornemmelse af papir mellem hænderne, når vi bladrer, bogens tyngde i hænderne, synet af bøgernes farver og det slidte udtryk rundt langs bogens kanter, lyden af fordybelse og stilhed.

Alt det, det også kan være

Det kan også være lugten af dårlig luft, larm fra andre besøgende, lidt for fedtede bøger og tegneserier, synet af slidte reoler og snuskede sofaer.

Det kan være en verden af tanker, hvor fantasien bliver vakt, og vi får lyst til at gå på

opdagelse i nye eventyr og verdener. Det kan også være tanker om, hvilken bog vi kan bruge til et bestemt formål.

Det kan være forvirrede tanker om, hvor vi finder den bog, vi leder efter, og måske tanker om, hvad i alverden vi laver her, og om det overhovedet er en verden, vi kan begå os i.

Det kan være en verden af relationer mellem os og de andre besøgende, os og bibliotekarerne, og alle de andre tidligere eller potentielle relationer vi kunne have på biblioteket.

Det kan være en verden, der viser os noget om vores eksistens og vores egen tilblivelse, idet vi mødes af os selv i vores valg og fravalg af bøger, lyst eller ulyst til at læse og være på biblioteket, de mennesker, som bøgerne kan vise os, vi kunne blive, og meget, meget mere.

Min pointe med denne lange opremsning er at vække læserens erfaringer med biblioteket til live for at kunne pege på betydningen af biblioteket som et rum for æstetisk dannelse.

Af Sofie Holm
Egense

PLC kan være en sanselig verden; lugten af bøger, fornemmelse af papir mellem hænderne, bogens tyngde, synet af farverne, det slidte udtryk rundt langs bogens kanter, lyden af fordybelse og stilhed.

I et PLC møder børn: Andre børn, voksne, bøger, møbler m.v. I alle disse møder interagerer barnet med den anden, og denne interaktion er medskabende i forhold til barnets oplevelse af, hvem man kan blive.

Et dannelsesrum

Skolebiblioteket er et kulturelt møde- og arnested, der står på en stærk tradition og bærer en kulturarv. Det giver børn adgang til æstetiske produkter og æstetiske oplevelser blandt andet gennem læsningen og gennem den sanseoplevelse, det er at være der og interagere med stedets materialitet.

Det er samtidig i rivende udvikling i forhold til den samtid, vi befinder os i, og de børn, der kommer der.

I en samtid, hvor der er fokus på læselyst og mangel på samme, på mistrivsel, og hvor den pædagogiske verden, ikke mindst skolen, kalder på fordybelse og æstetiske processer, er der mulighed for, at de pædagogiske læringscentres betydning kan styrkes og tydeliggøres.

PLC er et dannelsesrum, der både skal åbne en verden for børn, og som skal åbne sig for børnenes verden.

De australske forskere Susanne Gannon og Bronwyn Davies har beskæftiget sig med forholdet mellem sted og pædagogik. De tilbyder et interessant blik på pædagogiske steder, f.eks. PLC, som multisensoriske, relationelle rum, der er i en konstant, dynamisk udvikling.

De er optagede af det, de kalder *learning spaces* (læringsrum) der kan anvendes som en bred betegnelse for både skole, dagtilbud og andre læringskontekster.

En dansk kontekst

Et læringsrum udvider individernes sensitivitet og deres evner til at indgå i samspil med andre, både mennesker, genstande, m.m.

I en dansk kontekst har læringsbegrebet været omdiskuteret og er efter min mening for snævert til at beskrive, hvad der foregår i et PLC. Derfor bruger jeg ordet dannelse, da det i højere grad kan favne det eksistentielle og æstetiske perspektiv, der er fremtrædende i de møder, der finder sted i et PLC.

At skabe et rum er, ifølge Gannon og Davies, en relationel kunstform og en kunstfærdig form for relationalitet. Måden hvorpå vi interagerer med hinanden, genstande osv. i rummet, er ladet med betydning, symbolik og udføres med en høj grad af sensitivitet.

Et rum eksisterer i kraft af relationer og som et udtryk for relationer.

Forskerne beskriver det sådan, at de relationer, der udgør et rum, foregår som en kontinuerligt skabende proces, hvor mennesker, levende og ikke-levende, andre gennem deres tilstedeværelse, ageren og æstetiske udtryksformer bidrager til stedet som en særlig kontekst.

Dannelse i et børneperspektiv

Med det blik ser jeg på PLC'er som en særlig kontekst for æstetisk dannelse og er særlig optaget af, hvordan rummet skabes i et børneperspektiv.